

Струка (назив):		ПОЉОПРИВРЕДА И ПРЕРАДА ХРАНЕ		
Занимање (назив):		ПРЕХРАМБЕНИ ТЕХНИЧАР		
Предмет (назив):		ПРЕХРАМБЕНА ТЕХНОЛОГИЈА		
Опис (предмета):		Стручно-теоријски		
Модул (наслов):		ТЕХНОЛОГИЈА МЛИЈЕКА		
Датум:	2023. година	Шифра:	Редни број: 07	
Сврха				
Модул омогућава стицање стручно-теоријских знања о особинама млијека, преради млијека и технологији производње				
Специјални захтјеви / Предуслови				
- Стечена знања из стручно-теоретских предмета занимања прехранбени техничар				
Циљеви				
Овај модул омогућава:				
- стицање основних знања о млијеку као сировини за прераду- стицање основних знања о хемијском саставу и физичко-хемијским особинама млијека- упознавање ученика са могућностима прераде млијека у производе од млијека- развијање свијести о значају употребе млијека као врло важне животне намирнице- развијање свијести о значају хигијене при пријему и обради млијека- развијање способности закључивања на основу приложених чињеница- упознавање ученика са правилним избором и примјеном машина и уређаја- развијање свијести о могућностима оснивања мини погона за пријем и прераду млијека				
Теме				
1. Физичко-хемијске особине млијека				
2. Конзервисање млијека				
3. Производи од млијека				
4. Сиреви				
Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способан да:			
1. Физичко-хемијске особине млијека	- дефинише млијеко и наведе врсте млијека- дефинише просјечан хемијски састав млијека- објасни физичке карактеристике млијека- објасни утицај различитих фактора на састав и особине	- уочи разлике у хемијском саставу млијека добијеног од различитих врста животиња- уочи најважније факторе који утичу на квалитет млијека- укаже на најважније	- покаже самосвијест о значају употребе млијека у исхрани- покаже иницијативу за унапређење знања и вјештина- разумије употребу Правилника и других законских одредби за	Наставник ће: - показати и објаснити физичко-хемијске особине млијека- навести најважније факторе који утичу на квалитет млијека- указати на разлике у хемијском саставу код млијека добијеног од различитих врста животиња

	млијека - објасни обраду млијека непосредно након муже - објасни примјену најважнијих уређаја и апаратура за испитивање млијека при пријему - објасни значај кориштења млијека за најмлађе категорије становништва - објасни значај примјене хигијене при пријему млијека	физичке особине млијека - разумије значај примјене хигијенских мјера у мљекари - разумије важност употребе млијека у исхрани - примијени принцип правилне исхране употребом млијека	пријем и прераду млијека - препозна најважнији прибор и опрему код пријема млијека - покаже спремност за властито усавршавање - користи стручне појмове - прати и примјењује најновије стандарда у индустрији млијека и производа од млијека - укаже на важност примјене поступака конзервисања у преради млијека - савјесно и одговорно дефинише параметре у производњи пастеризованог и стерилизованог млијека - користи стручне појмове - користи шеме производње различитих врста конзумних млијека - покаже одговорност при примјени мјера хигијенско-техничке заштите у погону прераде млијека - прати сва достигнућа у поступцима конзервисања млијека - брине о здрављу потрошача примјеном	- организовати посјету одјељењу за пријем млијека у мљекари - навести најновије законске одредбе о пријему млијека у мљекарама
2. Конзервисање млијека	- дефинише пастеризовано млијеко - дефинише стерилизовано млијеко - наброји најважније операције у производњи пастеризованог и стерилизованог млијека - објасни поступак хомогенизације млијека - објасни остале операције у процесу производње пастеризованог и стерилизованог млијека - наброји најважније факторе који утичу на квалитет пастеризованог и стерилизованог млијека - наброји и остала конзумна млијека за исхрану - дефинише сушено	- разликује начине производње различитих врста млијека - разликује процес производње пастеризованог и стерилизованог млијека - препозна принцип рада хомогенизатора у сврху његове примјене у преради млијека - схвати и примијени остале машине и уређаје у производњи пастеризованог и стерилизованог млијека - разумије важност одвајања млијечне масти при производњи обраног млијека - разумије принцип рада сушаре за млијеко контактним путем	- савјесно и одговорно дефинише параметре у производњи пастеризованог и стерилизованог млијека - користи стручне појмове - користи шеме производње различитих врста конзумних млијека - покаже одговорност при примјени мјера хигијенско-техничке заштите у погону прераде млијека - прати сва достигнућа у поступцима конзервисања млијека - брине о здрављу потрошача примјеном	Наставник ће: - дефинисати врсте конзумних млијека - шематски приказати и објаснити процес производње пастеризованог и стерилизованог млијека - објаснити поступаак и циљ хомогенизације млијека - указати на сличност и разлике у производњи пастеризованог и стерилизованог млијека - сликама и проспектима представити и објаснити рад свих уређаја у производњи конзумних млијека - објаснити принцип рада сушаре за млијеко - објаснити најважније факторе који утичу на квалитет готовог производа - организовати посјету погону прераде млијека

	млијеко у праху и објасни начина сушења млијека - наброји потребне машине и уређаје у погону за прераду млијека - наведе врсте амбалаже за паковање млијека	- схвати примјену адекватне амбалаже за паковање и чување различитих врста конзумних млијека	најновијих стандарда - прати сва новија достигнућа на тржишту производа од млијека - донесе исправне закључке о повезаности појединих операција технолошког процеса добијања сира	
3. Производи од млијека	- наброји производе од млијека према важећем Правилнику - наброји врсте ферментисаних производа од млијека - наведе стартер културе које се користе за добијање производа од млијека ферментисаних производа - дефинише класификацију ферментисаних млијечних напитака - објасни утицај различитих фактора на ток производње ферментисаних млијечних напитака - наброји потребне машине и уређаје за добијање производа од млијека - дефинише хигијенске услове код припреме, паковања и складиштења производа од млијека	- укаже на значај коришћења производа од млијека у исхрани - разумије потребу уношења хранљивих материја у организам и њихову енергетску вриједност - уочи разлику у технолошким процесима производње према врсти производа - примјењује упутства о безбједном коришћењу појединих уређаја за добијање готових производа - укаже на значај хигијене у производњи свих производа од млијека - уочи кварење појединих врста производа од млијека	- покаже самосвијест о значају правилног вођења процеса производње сира - брине о околини на еколошки прихватљив начин - закључи да је амбалажа битан фактор за одржавање свјежине сира и значајан фактор очувања квалитета сира - покаже способност комуникације и рада у тиму	Наставник ће: - објаснити карактеристике производа од млијека - објаснити употребу важећег Правилника о производњи млијека и млијечних производа - шематски приказати и објаснити процес производње јогурта и киселог млијека - табеларно приказати употребу и карактеристике појединих стартер култура за производњу - објаснити утицај различитих фактора у процесу производње различитих производа од млијека - објаснити значај хигијенских услова у погону и складишту готових производа - навести машине и уређаје у производном погону - организовати посјету погону за добијање производа од млијека - дати приједлог активних наставних метода: групни рад, презентације преко паметне табле или неки други вид, према тренутним могућностима

4. Сиреви	- дефинише сир, начин добијања и основне компоненте сира - наброји врсте сирева и њихове карактеристике - објасни поступке припреме млијека за производњу сирева - дефинише потребне стартер културе и остале додатке за поједине сиреве - наброји машине и уређаје за производњу сирева - дефинише технолошки процес производње топљеног сира - дефинише амбалажу за сиреве и услове складиштења готових производа	- уочи разлике у технолошким процесима производње различитих врста сирева - укаже на значај употребе квалитетног млијека за производњу сира - схвати неопходност одговорног приступа при вођењу процеса производње у свакој појединој фази током добијања сира - уочи евентуалне промјене које се одражавају на квалитет сира - укаже конкретним примјерима на карактеристике доброг и квалитетног производа - примјењује упутства о безбједном коришћењу појединих машина и уређаја за припрему готових производа		Наставник ће: - табеларно приказати, неким видом презентације, врсте и карактеристике сирева - навести операције технолошког процеса производње сира и објаснити сваку операцију посебно - објаснити припрему млијека и стартер култура за добијање сира - објаснити шему процеса зрења сира у зависности од активности ензима - навести амбалажне материјале за паковање сирева и услове складиштења - организовати посјету погонима за производњу сира и коморама за зрење сира

Интеграција

- Веза са стручним предметима занимања прехранбени техничар

Извори

- Уџбеници које је одобрило Министарство просвјете и културе Републике Српске;
- Друга стручна и теоријска литература (стручни часописи, приручници, збирке, видео и аудио записи, интернет и сл.).

Оцјењивање

Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи. О техникама и критеријима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула.